

Oponentní posudek diplomové práce
Název práce: Velikonoce, křižovatka tradic
Autorka: Eva Benešová

Eva Benešová ve své práci sleduje a analyzuje jednotlivé náboženské a kulturní tradice, které nějakým způsobem ovlivnily a ovlivňují slavení velikonoce ve střední Evropě. První část práce věnuje židovskému svátku pesach, jeho teologickému a historickému zakotvení v biblické době, jeho způsobu slavení i dějinným proměnám v době pobiblické.

V následující části autorka zaměřuje pozornost na pohanské náboženské a kulturní tradice, které měly vliv na utváření lidové zbožnosti a folklóru v našem regionu, tedy na keltské, germánské a slovanské pohanství. Další kapitola se soustřeďuje na pohanské prvky přímo související se slavením velikonoce resp. konce zimy a počátku jara.

Následující dvě kapitoly podrobně sledují konkrétní zvyky, obyčeje a praktiky spojené s tradičním slavením velikonočních svátků na našem území, tak jak se v něm projevují vedle křesťanského (především římsko-katolického) základního scénáře prvky předkřesťanských pohanských tradic. V závěru práce autorka rekapituluje badatelský výtěžek a otvírá otázku legitimacy či přijatelnosti pohanských prvků velikonoce z hlediska křesťanské (evangelické) teologie.

Autorka ve své práci shromáždila pozoruhodné množství materiálu. Vzhledem ke skutečnosti, že sleduje židovské, křesťanské a pohanské rozměry velikonoce, musí se zabývat třemi nábožensko-kulturními okruhy. Místy se tato šíře záběru projeví tím, že ponor není dostatečně hluboký – například z oblasti židovské tradice obšírně vypráví o všeobecně známých věcech, neužívá přitom řadu studií židovských svátků a liturgie, které jsou dnes už běžně dostupné i v češtině.

Její zpracování pohanských prvků velikonoce je přínosnější a lépe doložené relevantní odbornou literaturou. Místy ovšem poměrně obšírně popisuje základní fakta a údaje, které přímo nesouvisí s hlavním tématem práce. Kapitoly věnované konkrétnímu slavení velikonoce jsou zdařilé a přínosné, přesto i zde se vlastně vypráví o všeobecně známých skutečnostech a jen tu a tam zazní něco opravdu objevného a přínosného.

Z hlediska jazykové úrovně práce musím žet konstatovat, že se pohybuje na samé hranici únosnosti, počet chyb a překlepů je obrovský, práce prostě neměla být v tomto stavu odevzdána (chyby jsem označil tužkou v rukopise práce, který jsem měl k dispozici).

Závěrem shrnuji: předložená práce sice nepřináší mnoho nových poznatků, ale přehledně a přesvědčivě mapuje zvolené tematické pole a sumarizuje a uspořádává relevantní data. Vzhledem ke zmíněným silným i slabším stránkám práce navrhuji hodnocení C.

8. září 2009

Pavel Hošek

